

**Toespraak door mevrouw Fientje Moerman,
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Economie, Ondernemen,
Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel
naar aanleiding van het symposium
georganiseerd door bachelor.be**

8 maart 2007 – 16u15

Enkel het gesproken woord telt

Dames en Heren,

Stellen dat de Bologna-verklaring er voor gezorgd heeft dat ons Vlaams hoger onderwijs diepgaand werd hervormd, is een open deur intrappen. De beslissing tijdens de vorige legislatuur om de Vlaamse hogeronderwijsinstellingen te structureren rond vijf associaties was niet alleen voor het onderwijs zelf, maar ook voor het innovatiebeleid een kantelmoment.

Met de oprichting van de associaties worden de hogescholen volwaardige partners van de universiteiten en dit binnen een geïntegreerde Vlaamse en Europese hogeronderwijs- en onderzoeksruimte. De academische opleidingen en de professionele bacheloropleidingen aan de hogescholen zorgen ervoor dat de associatie de hele onderzoeks- en innovatieketen overspant en dus een geïntegreerd beleid kan uitstippelen. Om de eerder toepassingsgerichte academische hogeschoolopleidingen te schragen is de verdere uitbouw van strategisch basisonderzoek en valorisatie- en

dienstverleningsactiviteiten noodzakelijk. Hierbij moet een dubbele synergie worden nagestreefd:

- Ten eerste moet het samenspel tussen beide types van hogeschoolopleidingen worden versterkt, ook in het kader van de samenwerking met derden.
- Daarnaast moeten binnen de associaties de universiteiten en hogescholen erg nauw samenwerken, maar moeten er ook taakafspraken komen waarbij de instellingen zich duidelijker profileren. De onderzoeksopdracht en de daaruit voortvloeiende activiteiten van universiteiten en hogescholen overlappen immers gedeeltelijk. Het verrichten van fundamenteel onderzoek dat onmisbaar is voor de kwaliteit van een aantal universitaire opleidingen, is de exclusieve taak van de universiteiten. Maar de andere componenten van onderzoek en de afgeleide activiteiten behoren tot de opdracht van alle hogeronderwijsinstellingen.

In die innovatieketen hebben de professionele bacheloropleidingen een belangrijke plaats. Vooreerst heeft de samenleving een grote behoefte aan professionele bachelors en dat niet alleen in de profit-, maar ook in de non-profit sector. Ik verwijs hierbij naar een aantal knelpuntberoepen. Zonder dat de hogescholen er naar streven kant en klare 'producten' af te leveren, is het van groot belang dat de professionele bacheloropleidingen zeer dicht aansluiten bij noden van de arbeidsmarkt. Ook moeten de instellingen voldoende aandacht besteden aan na- en bijscholing om de professionele bachelors in staat te stellen de snelle evolutie in tal van sectoren te volgen. Hiervoor zijn goede contacten met het werkveld onmisbaar.

Niet alleen de hogescholen worden versterkt door deze samenwerking; het is een echte win-win situatie. Onze levenskwaliteit en competitiviteit wordt immers niet alleen bepaald door de high-tech sector. Ook de minder

innovatieve bedrijven, waaronder een groot aantal KMO's en non-profit organisaties, moeten permanent vernieuwen. Ze stappen daarbij makkelijker naar een hogeschool voor advies of hulp bij het implementeren van een nieuwe toepassing dan naar een universiteit.

De overheid is zich hiervan bewust. Om hun wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening uit te bouwen krijgen de professionele bacheloropleidingen de zogenaamde PWO-middelen, de middelen voor projectmatig wetenschappelijk onderzoek. Elke hogeschool kan hiermee een eigen beleid voeren, maar het is wenselijk dat deze activiteiten kaderen binnen het globale beleid van de associaties.

Blijkbaar is er in een aantal hogescholen ongerustheid over de financiering van de PWO-activiteiten. Ik wil hier nogmaals duidelijk stellen dat deze middelen structureel zijn ingeschreven in de begroting wetenschapsbeleid en dat deze dus ook dit jaar en de volgende jaren zullen worden toegekend.

Tevens kan ik u bevestigen dat we in een in voorbereiding zijnd decreet de regelgeving zullen aanpassen. Zoals de hogescholen gevraagd hebben, zal de verplichting dat een deel van de middelen wordt besteed aan driejarige projecten worden herzien. Momenteel worden de PWO-middelen onder de instellingen verdeeld op basis van het aantal studenten dat is ingeschreven in de professionele bacheloropleidingen. We zullen deze sleutel moeten aanpassen, omdat in het nieuwe financieringsmodel voor de hogescholen, waarvan de Vlaamse Regering op voorstel van minister Vandenbroucke de krachtlijnen heeft goedgekeurd, het begrip "student als financieringseenheid" grotendeels verdwijnt.

Daarnaast is het belangrijk dat, naar analogie met de andere financieringskanalen in het beleidsdomein Wetenschap en Innovatie, een gedeelte van de PWO-middelen wordt verdeeld op basis van performantie. Ik

heb daarom aan de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) gevraagd de besteding van deze middelen te onderzoeken en een aantal resultaatgedreven criteria voor te stellen. Bij het uitwerken hiervan kan onder meer gebruik gemaakt worden van de resultaten van een analyse over de aanwending van de PWO-middelen die het departement Economie, Wetenschap en Innovatie recent heeft uitgevoerd. Zodra ik de voorstellen van de VLHORA in mijn bezit heb, zal ik parallel met de herziening van de verdeelsleutel onderzoeken of de PWO-middelen in de loop van de volgende jaren eventueel kunnen worden verhoogd.

Uit een eerste reactie van de VLHORA heb ik menen te begrijpen dat de instellingen vragen stellen bij de wenselijkheid om de bestaande regeling voor het toewijzen van de PWO-middelen te veranderen. Laat mij duidelijk stellen dat het niet onze bedoeling is om het volledige bedrag te verdelen op basis van performantiecriteriën, maar slechts een gedeelte.

Bovendien zullen we de nieuwe sleutel stapsgewijze invoeren zodat het bedrag waarover elke hogeschool kan beschikken, slechts geleidelijk zal evolueren.

Dames en Heren,

De professionele bachelors spelen een belangrijke rol in de realisatie van de Vlaamse kenniseconomie. Door de nauwe binding met de behoeften van de arbeidsmarkt bent u het geknipte aanspreekpunt voor de bedrijven. De Vlaamse Regering erkent deze unieke rol, zowel vanuit het beleidsdomein Onderwijs als vanuit Wetenschap en Innovatie. Ik wens u het allerbeste toe in de uitbouw van uw verdere loopbaan.

Ik dank u voor uw aandacht.

Fientje Moerman